

ASIA

Päätös maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaisesta maa-aineslupahakemuksesta, joka koskee soran, moreenin ja hiekan ottamista.

Valmistelija ympäristönsuojelusihteri Ritva Majoinen

LUVAN HAKIJA JA KIINTEISTÖN HALTIJA

TKL Kuljetus Oy
Vatalanvaara 8
81700 Lieksa

Kiinteistön omistaa Teuvo Lehikoinen, valtakirja TKL Kuljetus Oy:lle

Luvanhakemisen peruste ja toimivalta

Maa-aineslain 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa. Lupa ei ole tarpeen, jos maa-aineksia otetaan omaa tavanomaista kotitarvekäyttöä varten asumiseen tai maa- ja metsätalouteen.

Maa-aineslain 7 §:n mukaan luvan maa-ainesten ottoon myöntää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Lieksan kaupungin hallintosäännön mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii kaupunginhallituksen lupajaosto.

SIJAINTI JA YMPÄRISTÖ

Maa-ainesten ottamisalue sijaitsee Lieksassa Etelärinne-nimisellä kiinteistöllä 422-415-49-1. Alueen viimeisin maa-aineslupa soran- ja hiekanottoon on myönnetty 18.3.2014. Lupa on voimassa 25.4.2024 asti. Tämän aiemman luvan ottamismäärästä on jäljellä vielä 7100 m³ktr. Aiemman luvan mukainen kokonaisottamismäärä on ollut 20 000 m³ktr.

Suunnitelman mukainen maa-ainesten ottamisalue sijaitsee Lieksan kaupungin keskustasta 4,6 km luoteeseen. Alueelta on otettu maa-aineksia vuodesta 2014 lähtien. Lähin vakituinen asunto sijaitsee noin 210 metrin päässä ottamisalueesta. Alueella ei ole asema- tai yleiskaavaa. Maakuntakaavassa alueelle ei ole osoitettu merkintöjä. Liikenne tapahtuu olemassa olevaa tiestöä käyttäen.

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaalla alueella. Ottoalueella ei ole luonnontilaisia puroja tai vesistöjä. Ottamisalueen läheisyydessä sijaitsee Riihivaaran jäteasema.

Ottamistoiminta sijoittuu Riihivaaran ja läheisen mäen väliin, jotka vaimentavat toiminnasta aiheutuvaa melua ja pölyämistä.

OTTAMISSUUNNITELMA

Lupahakemusta koskevan alueen suunnitelma-alue on 2,1 ha ja varsinaisen ottamisalueen pinta-ala on 0,6 hehtaaria. Alueelta otetaan maa-aineksia 10 vuoden aikana 30 000 m³ltr. Alueelta saatava maa-aines on kalliota, joka murskataan alueella hiekaksi, soraksi ja moreeniksi. Louhinta- ja murskaustoimia arvioidaan tehtävän 2–4 kertaa luvan voimassaoloaikana. Murskausjaksoista tehdään ympäristönviranomaiselle meluilmoitus.

Maa-ainesten alimmaksi ottotasoksi on määritelty +135. Edellisessä kohteen maa-ainesluvassa pohjaveden pinnankorkeudeksi on määritetty +130. Pohjaveden pinnan ja alimman ottamistason väliin jätetään viiden metrin koskematon suojakerros. Mikäli kaivuutyön aikana havaitaan pohjaveden pinnantason olevan korkeammalla, koskematon suojakerros pohjaveteen on kuitenkin vähintään kaksi metriä.

Alueelta muodostuvat hulevedet ohjataan alueen itälaidalla virtaavaan ojaan, jonka purkautumisalue on suomaista maastoa. Pintavesien laatua havainnoidaan alueella aistinvaraisesti.

Tukitoiminta-alue ja polttoaineiden sekä kemikaalien varastointi

Tuotteiden varastointi- ja tukialue on merkitty suunnitelmakarttaan. Myyntiin kelpaamaton maa-aines varastoidaan alueen reunoille läjitysalueelle, josta se hyödynnetään myöhemmin maisemointivaiheessa.

Hakemuksen mukaan alueella ei varastoida tuotantopaksoja lukuun ottamatta voitelu- eikä polttoaineita. Mahdollisiin työkoneiden polttoainevuotoihin on kuitenkin syytä varautua ennakoimalla ja esimerkiksi varaamalla alueelle öljynimeytysainetta. Räjätysaineet tuodaan alueelle vain silloin, kun räjäytystyö on ajankohtaista.

Kaivannaisjätteet

Hakemuksen liitteenä olevassa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmassa pintamaita arvioidaan kertyvän noin 3000 m³ltr. Kaivannaisjätteet välivarastoidaan alueen reunoille ja ne tullaan hyödyntämään kokonaisuudessaan alueen maisemoinnissa sekä alueen kenttärakenteissa.

Jalostus ja varastointi

Alueella suoritetaan lajikkeiden jalostusta seulomalla ja murskaamalla, tuotteet varastoidaan alueella.

Turvallisuus- ja tiejärjestelyt

Alue aidataan tarvittavin osin sekä varustetaan varoitustaululla, jottei alueelle jouduta tahattomasti. Lisäksi yli 3 metriä olevat jyrkänteet suojataan esim. varoitusnauhoilla tai maavalleilla. Ottamisen loputtua jyrkänteet maisemoidaan pysyvästi edellä kerrotulla tavalla. Aidan tai varoitusnauhan tulee olla riittävän korkealla, ettei sitä huomaamatta ylitetä talvellakaan esim. moottorikelkalla.

Ympäristöhaittojen arviointi

Alue, josta maa-ainesten ottamista aiotaan suorittaa, on riittävän kaukana asutuksesta sekä merkittävistä vesistöistä. Alueella on ollut maa-ainesten ottamistoimintaa vuodesta 2014 lähtien.

Suunnitellusta hankkeesta ei koidu ympäristölle merkittävää haittaa. Meluhaittaa voi esiintyä lähialueella lähinnä murskauksen yhteydessä. Ottamisalue sijoittuu mäkien väliin ja sitä ympäröi metsämaasto. Murskausasema sijoitetaan alueen pohjalle. Melun leviämistä vaimentavat myös maa-ainesten varastokasat.

Maisemointi ja jälkihoito

Ottamistoiminnan edetessä myös maisemointia tehdään vaiheittain mahdollisuuksien rajoissa. Toiminnan loputtua alue siistitään, laitteet viedään pois alueelta ja maisemointi tehdään ottamissuunnitelman mukaisesti. Maa-ainesluiskan kaltevuudeksi tulee 1:3.

Alueen jälkihoito suoritetaan Ympäristöministeriön vuonna 2020 julkaiseman "Maa-ainesten ottaminen: Opas ainesten kestäväseen käyttöön" oppaan mukaan. Maa-aines levitetään ottoalueelle metsänkasvun alustaksi.

ASIAN VIREILLETULO JA LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Vireille tulo

Hakemus saapui 20.6.2023. Hakemusta on täydennetty myöhemmin.

Kuulutus

Hakemuksen vireilläolosta on kuulutettu Lieksan kaupungin internet-sivuilla 22.3.–22.4.2024.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta lähetettiin kuulemiskirje naapurikiinteistöjen omistajille.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen takia ei ole esitetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Lausunnot

Hakemuksesta pyydettiin lausunto Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta sekä Lieksan ympäristöterveystarkastajalta, joka ei antanut lausuntoa. Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunto on huomioitu kokonaisuudessaan.

Tarkastus alueella

Ympäristönsuojelusihteerin on tehnyt edelliseen lupaan liittyen valvontaohjelman mukaisen tarkastuksen alueella 20.10.2022.

LUPAVIRANOMAISEN RATKAISU

Kaupunginhallituksen lupajaosto myöntää TKL Kuljetus Oy:lle maa-ainesten ottoluvan hakemuksessa esitettyyn paikkaan hakemuksen mukaisesti sekä seuraavin lupamääräyksin:

1. Maa-ainesten ottamisessa on noudatettava 29.9.2023 päivättyä ottamissuunnitelmaa. Alin ohjeellinen ottamistaso on oltava vähintään +135 (N2000). Edellisessä kohteen maa-ainesluvassa pohjaveden pinnankorkeudeksi on määritetty +130. Pohjaveden pinnan ja alimman ottamistason väliin jätetään viiden metrin koskematon suojakerros. Mikäli havaitaan pohjaveden pinnantason olevan korkeammalla, koskematon suojakerros tulee olla kuitenkin vähintään kaksi metriä.
2. Kalliota saa ottaa ja hiekkaa, soraa sekä moreenia saa murskata ottamissuunnitelman mukaisesti siten, että kokonaisottomäärä kymmenelle vuodelle on 30 000 m³tr ja varsinaisen ottamisalueen pinta-ala on 0,6 hehtaaria.
3. Korkotasot, alin ottamistaso ja ottamisalueen rajat on merkittävä selvästi maastoon esimerkiksi paaluilla ja merkinnät on pidettävä kunnossa koko ottamistoiminnan ajan. Mikäli työkoneissa on laitteisto, jolla alinta ottamistasoa voi täsmällisesti seurata, alinta ottamistasoa ei tarvitse merkitä maastoon. Jos kuitenkin asiasta voi aiheutua sekaannusta, suositellaan alinkin ottotaso merkitsemään.
4. Louhosalueen korkeat rintaukset on merkittävä selvästi havaittavalla lippusiimalla tai muulla tavalla. Alueelle johtavan tien varteen on laitettava putoamisvaarasta varoitettava varoitustaulu.
5. Ennen ottamistoiminnan aloittamista alueella on pidettävä lupaviranomaisen edustajan ja luvan saajan kesken **katselmus**, jossa todetaan ottamisalueen merkinnät.
6. Maa-ainesluvan haltijan on vuosittain viimeistään 31.1. mennessä ilmoitettava lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu valtakunnalliseen NOTTO-tietokantaan. Jos maa-aineksia ei ole otettu, siitäkin on tehtävä ilmoitus.
7. Alueella ei saa säilyttää ympäristölle vaarallisia tai haitallisia aineita muutoin kuin toiminta-aikana vain välitöntä käyttöä varten. Polttoainesäiliöiden on oltava kaksivaippaisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla. Säiliöt on varustettava laponestolla ja

ylitytonestimill ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä. Koneiden tankkauspaikan on oltava suojattu siten, että maapern tai pohjaveteen ei pääse haitallisia aineita. Alueella mahdollisesti säilytettävät öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla mahdollisten valumien pääsyn estämiseksi pohjaveteen.

8. Merkittvi konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa tehdä ottamisalueella. Toiminta-aikana alueelle on varattava ljynimeytysmateriaalia. Alueella saa kytt vin hyväkuntoisia koneita ja laitteita.
9. Jätehuolto on hoidettava hakemuksessa esitetyllä tavalla. Alueella muodostuvat jätteet on toimitettava kunkin toimintajakson jälkeen luvalliseen vastaanottoipaikkaan. Mitään jätteitä ei saa hävittää louhosalueella polttamalla.
10. Ottoalueelle ei saa läjittää eikä levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkitoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.
11. Maisemointi ja alueen jälkihoito on tehtävä ottamissuunnitelman mukaisesti. Mahdollisuuksien mukaan alueen muotoilu on tehtävä vaiheittain kaivuun edistymisen mukaan ja kokonaismaisemointi on tehtävä välittömästi ottotoiminnan päätyttyä, kuitenkin viimeistään luvan voimassaoloaikana. Luiskat on muotoiltava ottamissuunnitelman mukaisesti kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi. Maastonmuodot on sopeutettava luonnollisen ympäristön maastonmuotoihin.

Ottamisalueen pohjataso on muotoiltava niin, että alueelle ei jää pintavettä kervi painanteita eikä myöskään tapahdu maisemointia haittaavaa lammikoitumista. Ottamisalueelta kertyneet ottamistoimintaan soveltumattomat maa-ainekset on kyttttv ottamisalueen muotoiluun ja kuoritut pintamaat puuston ja muun kasvillisuuden kasvualustaksi kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Jälkihoito on tehtävä vaiheittain ottotoiminnan edetessä.

Maa-ainesten otto voi vaikuttaa paikallisesti kallioalueen pintavalunnan muuttumisen kautta. Mikäli pintavaluntaa alueella tapahtuu esimerkiksi runsaiden sateiden vuoksi, alueen pintavedet kulkeutuvat ymprivn maastoon. Tarvittaessa alueelle rakennetaan selkeytysallas, jonka pohjalle kiintoaines laskeutuu

12. Murskauspivist on pidettävä kirjaa. Jos murskausaika on maa-ainesluvan voimassaoloaikana yhteensä vähintään 50 piv, niin toiminnalle on haettava ympäristölupa.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset ja yleiset perustelut

Noudatettaessa hakemuksen liitteenä olevaa ottamissuunnitelmaa ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä maa-ainesten ottaminen ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa eikä se ole ympäristönsuojelulain 17 §:n vastaista.

Alue ei ole luokitellulla pohjavesialueella eikä luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaalla alueella.

Lupamääräysten perustelut

Määräys 1

Maa-aineslupa perustuu asianmukaiseen ottamissuunnitelmaan, joten suunnitelmassa esitetty ottamissuunnitelma on sitova kuten lupamääräyksetkin.

Alueella on pohjaveden pinnan korkeus mitattu olevan +135, tämä taso on mainittu myös edellisessä luvassa. (MAL 11 §).

Pohjavedenpinnan korkeus on oltava tiedossa, että alimman ottamistason ja ylimmän pohjavedenpinnan väliin jää aina hakemuksen ja luvan mukainen suojakerros. Maa-ainesten ottajan on oltava selvillä maa-ainesten ottamisen vaikutuksista pohjavedenpinnan korkeuteen. Pohjaveden korkeus vaihtelee, joten mahdollisimman luotettavan tiedon saamiseksi korkeushavaintoja on oltava riittävästi. (MAL 11 § ja VNA 926/2005)

Määräykset 2 ja 3

Maa-aineslaissa ja maa-ainesten ottamista koskevassa valtioneuvoston asetuksessa on määrätty lupapäätöksen sisällöstä (MAL 11 § ja VNA 926/2005).

Määräykset 4 ja 5

Määräykset on annettu maa-ainesluvan valvonnan takia. (MAL 11 § ja VNA 926/2005)

Määräys 6

Ilmoittamisvelvollisuus perustuu maa-aineslain 23 a §:ään ja valtioneuvoston asetuksen 926/2005 9 §:ään. Koska käytössä on valtakunnallinen sähköinen tietojärjestelmä, on sen käyttö perusteltua.

Määräys 7, 8 ja 9

Polttoaineet saattavat aiheuttaa puutteellisesti käsiteltyinä ja varastoituna maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Myös koneiden huolto- ja korjaustoista voi aiheutua em. seurauksia. Maaperän ja pohjaveden pilaaminen on kielletty ympäristönsuojelulain perusteella. (MAL 11 §, YSL 16–17 §, VNA 926/2005)

Määräys 10

Muualta tuoduissa maa-aineksissa voi olla haitallisia aineita, jotka voivat varastoinnin aikana kulkeutua pohjaveteen. Mikäli alueelta kuoritut pintamaat eivät riitä kasvualustan muodostamiseen, voidaan tähän tarkoitukseen käyttää myös muualta tuotuja puhtaita aineksia.

Määräys 11

Ottamisalueen jälkihoidon tarkoituksena on nopeuttaa kasvillisuuden muodostumista ja vähentää maa-ainesten oton haitallisia vaikutuksia ympäristöön ja sopeuttaa ottamisalue ympäröivään luontoon ja maisemaan. (MAL 11 §, VNA 926/2005 8 §)

Määräys 12

Määräys perustuu ympäristönsuojelulain 27 §:ään ja lain liitteen 1 taulukko 2 kohtaan 7 e; tietyille alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää, tarvitsee ympäristöluvan.

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

MAL	maa-aineslaki 555/1981
YSL	ympäristönsuojelulaki 527/2014
VNA 926/2005	valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta 926/2005
VNA 379/2008	valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä 379/2008
VNA 800/2010	valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta

LUVAN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa 10 vuotta päätöksestä mukaan lukien eli 06.05.2034 saakka.

VAKUUS

Ennen aineiden ottamista hakijan on annettava lupamääräysten noudattamiseksi 5000 euron suuruinen vakuus (MAL 12 §). Vakuuden tulee olla voimassa 12 kuukautta yli tämän luvan voimassaoloajan tai siihen saakka, kunnes ottamissuunnitelmassa ja luvassa määrätty ottamisalueen jälkihoito on tehty ja alueella on tehty lopputarkastus.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Maa-ainesluvan käsittelystä peritään Lieksan kaupunginhallituksen lupajaoston 29.11.2023 voimaan tulleen maa-ainestaksan mukaisesti 810 €. Lisäksi laskutetaan kuulutuskulut.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTAMINEN

Päätös on annettu tiedoksi 6.5.2024. Päätös lähetetään luvan saajalle ja Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen (ELY).

Päätöksestä tiedotetaan kuuluttamalla Lieksan kaupungin internet-sivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta hallintovalituksella pöytäkirjan liitteenä olevan valitusosoituksen mukaisesti.